

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za 6 mjeseci K 6. — Za Šibenik na godinu donosi se K 12. — Za inozemstvo na godinu K 12. — Uvijek poštarSKI trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuzivo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unaprijed plate. — Priobacena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Otvor parlamenta.

Jučer se je u Beču ponovno otvorio parlament, u kojemu je imao ministar predsjednik Bienerth izneti svoj program.

Do časa, kada ovo pišemo, ne predleži nam nikakova vijest o toku jučerašnjih događaja. Jučerašnji dan morao je biti važan po treći Bienerthov kabinet, jer je on imao dati neke izvještaje, koje su morale odlučiti o držanju raznih stranaka prema njegovoj vladi. Bienerth ulazi u treću periodu svog vladanja ne baš pod najsjajnijim zvjezdama. Okolo njega dižu se sa svih strana oštre hridine i litice, o koje bi se mogao i jači brod, nego li je Bienerth, razmrskati. Stranačke prilike kao i razpoloženja pojedinih stranaka u parlamentu tako su postavljena, da na sve strane pokazuju samo niz zapreka. Jer, do jučer Bienerthu vjeran Njemački Narodni Savez počeo je davati ozbiljne i uznemirujuće znakove nezadovoljstva. Kako je poznato, Česi su odklonili ponudu, da uđu u Bienerthov kabinet, a usled toga u isti nije bio pozvan niti koji njemački parlamentarac. To Niemcima nije pravo, no njihova ogorčenost se najviše proteže na to, što je za ministra željeznica pozvan Poljak dr. Glombinski, koji je sa svojim klubom prošlu kabinetsku krizu izazvao i koji sa Česima podržava stanovite odnose. Njegovo imenovanje naišlo je poglavito kod njemačkih liberala na neprijateljsku kritiku. Niemci taj fakt podižu kao grieh proti današnjoj vladi. No što je Niemce u živo pogodilo jest predstojeće imenovanje grofa Thuna za češkog namjesnika. Za zadnjih deset godina ovo je mjesto pokrivaio jedan činovnik, koji je imao da bude neutralan, dočim je grof Thun za Niemce političar, koji ima na duši i taj veliki grieh, da radi za češko državno pravo. Prigodom tog imenovanja nisu bili u ničem pitani ni češki Niemci, koji sačinjavaju radnu većinu, nego su bili postavljeni pred gotov čin. Radi ovoga se njemački narodni savez pita, da li događaji pri rekonstrukciji kabineta i Thunovo imenovanje ne znače promjenu kursa. O izjavama baruna Bienertha ovisiti će, da li će bojazni Niemaca porasti te oni preći u opoziciju ili će ih one umiriti uz kakove garancije.

Dok su Niemci postali po vladu nepozvani i nesigurni, dotle Česi najviše politiku slobodnih ruku. Bar časovito oni odustaju od svake akcije te u zasjednici čekaju na razvijanje prilika. Nezadovoljstvo Niemaca što više bude raslo, to više će njih u njihovom držanju učvršćivati, jer će tim prisiliti vladu u nevolji na transakcije. U svakom slučaju oni će nastojati nezadovoljstva Niemaca podpirivati. Njihov položaj je tim povoljniji što u kabinetu imaju dra. Glombinskoga, koji je njima sklon, a kojemu je vlada opet obvezana, jer on donosi glasove Poljaka. Doduše ne može se ovog puta govoriti o jednodušnosti poljskog kluba. Jer

dok su Poljaci pravili neprilike prijašnjem Bienerthovu kabinetu radi protivština proti ministru Bilinskomu, sada se ove opet pojavljuju proti Glombinskomu. Kao prednak nesporazumaka u poljskom klubu služi i činjenica, da se pojavljuju poteškoće glede izbora klubskog pročelnika. Govori se, da će velikom većinom biti izabran dosadašnji podpredsjednik Stwiertnija, ali to svejedno ne će ukloniti zadjevica. K tomu Česi imenovanjem grofa Thuna dobivaju neko zaledje glede daljnjih pregovora za sporazum sa Niemcima, što će svakako Niemce još više podjariti. Ovi će svoje držanje prema vladi ustanoviti tek nakon izjava ministra predsjednika. Može se predviđati, da će on ipak naći formulu, kojom će ih umiriti, ali taj mir biti će privremen.

Što se Slavenske Jednote tiče ona postoji još samo na papiru. Česi su sa svojim pražkim zaključkom, kojim su inauguralni politiku slobodnih ruku, zapustili strogo opozicionarno stanovište Jednote. Ova za cijelog jezenskog zasjedanja nije bila kadra jedne sjednice održati te se kroz to vrijeme južni Slaveni i Česi sve to više udaljavali. Konačno je došlo do otvorenih nesuglasica prigodom glasanja proračunskog provizorija. Južni Slaveni su nastojali ne tjerati stvari tako daleko, ali Česi nisu držali shodnim voditi jednu zajedničku taktiku te su odgadali sjednicom Jednote pod izlikom, da treba štutat promienuti. A kada južni Slaveni prihvatise ideju štutata i kad se mislilo, da će se konačno odnosi u Jednoti srediti, izišao je Šramek sa 20 po južne Slavene djelomice sasna neprihvatljivih predloga te je stvar opet odgođena, u kojem se stadiumu i sad nalazi. Tako je došlo do toga, da su toli Česi koji južni Slaveni zamienili opozicionarno stanovište sa politikom slobodnih ruku. Što ovo naviešćuje Bienerthu ne da se još prokovati. Svakako na Čehe i na južne Slavene ne može računati, Niemci su proti njemu ogorčeni radi iznesenih razloga, a Poljaci, i sami poclepani, ne mogu da mu većinu zajamče. Izstup njemačkih liberala bio bi skoro dovoljan, da radnu većinu Bienerthovu svede na manjinu. U tom slučaju Bienerth bi možda posegao za zadnjim sredstvom: razpust parlamenta.

Otvor parlamenta, kako na početku neglasismo, dolazi u veoma kritičnim prilikama. Bienerthov položaj nije se ni najmanje rekonstrukcijom poboljšao, a u promjenu kursa ne vjerujemo.

Grad Grgura Ninskog.

(Velika izkopavanja starina u Ninu.)

Usred oveće ravnice leži starodrevni grad Nin. Skupina je onog malog broja kuća, koje su se u dva reda iznalele od starinskih gradskih vrata na sjeveroistok. Dandanas je ono slavno mjesto jedno od najmanjih naših varošica, sa sielom istoimene občine.

Već blagopokojni Rački nagadjaju snekom stalnošću, da se izpod površine ninske

moraju kriti mnogobrojni spomenici i naše i rimske prošlosti. Ime grada Nina pronosilo se je za nekoliko godina našim novinstvom, dok se konačno pregnulo, da se oni krajevi iztraže. Spočetka se je radilo u čednim granicama, nesustavno, amateurski, no lanjske godine podao se radnjama oko izkopavanja starina novi, jaki impuls, koji je već u najkraćem vremenu donio obilate i skoro neočekivane uspjehe. Naše novine donose u prošlog godini vrlo zanimljivih vijesti o ninskim otkrićima, među inim i ono o kraljevskim dvorima. Sva ova otkrića i radnje potakoše nas, da se kod podpuno obavieštene osobe priupitamo glede čitave ove akcije te dobismo sljedeće informacije:

U zadnje doba osobito živo pregnuše oko ninskih izkopavanja spjeljsko društvo „Bihač“ i „Jugoslavenska Akademija“. „Zoraničev Odor“ im je u radu bio desna ruka. Gornja dva druživa utanačiše zajednički rad, koji se sastoji u dvima glavnim tačkama: omogućenje sustavnog izkopavanja ninskih spomenika i njihovo objelodanjenje u najsajnijoj opremi. Prvom dielu se oba druživa zdušno odužise, jer je uspjeh njihovog zauzimanja više nego vidljiv. Što se tiče objelodanjenja tih izkopina do nekog vremena izići će prva knjiga od čitavog jednog niza izdanja. Ovo je djelo iz pera marnog i spremnog stručnjaka dra. Jelića. Knjiga sadržava povjest ninske županije i topografiju njezinu te svestranu prouku dvorske kapele sv. Križa, koju je podigao župan Boleslav koncem VIII. stoljeća. S ovom knjigom se nastavlja ona monumentalna serija, koju god. 1888 započeo mons. Bulić. Rukopis je već predan „Jugoslavenskoj Akademiji“ te se štampava. Djelo će biti ukrašeno sa preko 40 slika, koje prikazuju dotične spomenike. Ninska serija je od osobitog znamenovanja, jer ona izpunjava onu prazninu, koja u hrvatskoj povjesti zija od dobe doseljenja do godine 800.

Izkopine, koje su u Ninu nadjene, mnoge su i raznovrstne. Znamenite su u prvom redu radi naše hrvatske povjesti.

Uz današnju crkvu nadjeni su najprije ostanci starodrevne katedrale, a od god. 800. i kapela sv. Ambroza iste godine. K tomu je nadjen i čitav sloj grobova triju prvih stoljeća srednjeg vieka, iz kojih se izvadilo mnogo kovnih predmeta t. zv. sloga seobe naroda, među kojima se izliču zlatni kao naušnice, prsteni, narukvice i slično.

Iza toga prešlo se je na otkrivanje pristoine palače hrv. kraljeva između sv. Križa i stolne crkve. Monumentalna je to gradjevina, koje je pronađena u sredini grada. Otkriveni ostanci jesu polovina velikog dvora, koji je bio dug 52.20 m. a širok 48 m. Gradjen je prije 800 god., a leži na zidovlju i grobovju

poznijske rimske dobe; savremenog dakle sa dolazkom Hrvata u Dalmaciju. Taj se dvor izriekom spominje u povelji kralja Petra Krešimira g. 1069. Tu se veli, da je kralj okupio državno vieće „u svojoj priestolnoj dvorani u Ninu“ („In coenaculo nostro nonensi“). U kasnijim povjestnim izvorima se ta dvorana naziva „il salone regio“.

Prijašnjih pako godina društvo je iztraživalo crkvu sv. Ambroza, pri kojoj je u IX. stoljeću podignut Benedektinski samostan. Tu se je našao veliki nadpis 3 i po m, datiran vladanjem kneza Branimira. Zatim su povedena iztraživanja u najvećoj ninskoj crkvi sv. Marije, koje potiče od IX. stoljeća, a pri kojoj su god. 1241 iz Ugarske dobjezavše kolidrice osnove samostan sv. Marce. Radi ovoga je taj spomenik od velike zanimivosti za ugarske krugove, koji su mu i posvetili osobitu pažnju.

Sa umjetničkog gledišta najvažnija je ova izkopina: predstava velikaškog lova iz prve polovine XV. stoljeća sa srebrnim pol metra dugim pločama. Ta ploča predstavlja velikaškog lova na konju sa sokolom, a oko nje deset lovaca i dvadesetak zvjeradi. Ovaj spomenik je radi toga od vanredne važnosti, što se na njemu pojavljuje preporodni duh (renesansa) 50 god. prije nego li u Italiji. Sva je prilika, da će se na osnovu ovog spomenika kao i drugih savremenih po Dalmaciji premjestiti koljevka renesansa iz Italije u Dalmaciju, kako je to već slutio prof. Strzykowski.

Radi svega ovoga pojavljuju se u znanstvenom svijetu i izvan granica naše Dalmacije veliki interes za Nin. Prošle godine dolazili su brojni strani turisti, ali se ne mogose zadržati u Ninu, jer tamo ni konačista ni gostione. Dojučer godine osim arheološkog zavoda u Beču i „Bihač“ u Spjelju, poduzimlje dvorski muzej u Beču sustavna iztraživanja ninskih predhistoričnih spomenika. A nije izključeno, da i ugarski krugovi, bilo posredno ili neposredno, ostvara otkrivanje samostana sv. Marce, koji njih pobliže zanima.

U Ninu nema još muzejalne zgrade, nego se izkopine čuvaju što u crkvi, što u privatnim zgradama. No nade je, da će se i muzej imati do nekog vremena.

Tako je napornim radom Zoraničevog odbora u Ninu ovaj grad postao kroz kratko znanstvenim središtem intenzivnog arheološkog rada. Dobro bi bilo, kada naša Dalmacija toliko obiluje starinama, da se i u drugim gradovima u tom smjeru poradi i osnuju odbori.

Političke vesti.

Ponovni sukobi na crnogorsko-turskoj granici. Poslie sukoba, koji se desio kod sela Vinice blizu Andrijevice i zbog kojega je turska vlada uložila na Cetinju protest, izaslana

Šjora Miculja.

Napisao Don Marko Vezlić.

Netom se ulicom razliju izpremešani popodnevni glasovi „brudera“ i „lancmana“, eto ti, pa vjetar nagna nesnosnu dječurliju, ko lastavice na čuka, natapili se, i iza ove češe ovi, a iza one tamo oni i okupljaju se na čvorkanje. Ne može ih nazrieti, jer se ulicom mrak savio, a „bruderima“ pala mrena na oči; ali što pomože, kad ih čuješ i ovaj se očak javlja, a ovaj odjavljiva, pa ti odovuda huhuknu: „Prus! Mus! Prus!“ Uzvirilo to često te purgare moje varoši, Obrazica i Šmita, a u razlagostilo, kad ništa ne boli, što ubod tudjina nametnika — a da što je za ove poštovane ličnosti sjevera već mrski nametnik dječurlija moje rodne varoši! — i ko da je pitaju obamrlim očima: odkuda ta smjelost i drzovitost sitnoga mišavca na smjelog lava sjevernog „ibermeča“? Nu osporo se i više razuzlaze zamršeni ovaj čvor u njihovoj bistroj glavi, ko je vlašja i sjeverna misao u svojim razpoznajama i zaključcima, i dok još ne mogu

pronaći izlaska i položaja razbistriti — u to, ko grom iz vedra neba, zatutnji iz pokrajne ulice, koju „bruderi“ istom mitili: Od kantuna do kantuna, eto gjavlje starog Antuna!“

„To je tajfel, bruder Miha!“ — iskeči se Anton Šmit. — „To je teremeti!“ — zagrmi „lancman“ Prus — i „Sjever“ jurnu, nast „Drang nach Osten“, Anton odlešura u ovu ulicu, Miha u onu, kad iz treće jeknu: „Fus! Mus! Prus!“ a iza četvrte, taman iza varoške česme: „Od kantuna do kantuna, eto djavle starog Antuna!“

Smete to „kolone“ boraca i zatočnika vitežkog reda, pa i umakne Miloša, ne češ ožegu — jer oni da će amo, a ono opet odonuda: „Mus! Prus! Fus!“ — „Od kantuna do kantuna, eto djavle starog Antuna!“ — pa što ih nosilo, da nosilo — „noća pade, i rata nestade“, dva loka ubiše Miloša; dječurlija još jari s one strane: „Prus! Fus! . . .“ a s ove pali: „Od kantuna do kantuna . . .“ dok sa poprišta željna ne nestu Prusa. Pade on u naručje svoje ljubljene polovice, Katine; veruč se, jedva se protisno kroz tiesne uličice

do pred svoje bele dvore, da ga njegova „oberščka Kati“ — ovako je on za ovih beričetnih uri prozivao — sustala iza rata ljuta i iznemogla u postelji paji. Još je to nenaručnije Antonu Šmitu, te on još sa kraljeva druma zazivlje svoju „šene Mici“, neka slazi iza basamake tvrde, da se zajedno do dvore dočue, kao od sto boca težu na srcu svome nosi žalost ljutu, koju bi „neobzbljna“ čeljad još i sramotom prozvala.

Noć minula, sunce granulo te ko i juče svakoga miluje, pa i našega Antona. On se zagledao u svoga „Miha“, a Mice u nj, ko da se sinoć nije ni smrklo, a kamo li što sperio; a obnovi li se večeras sinoćnja, sutra će do iznovice svanuti, a mi, braćo, zdravo i veselo. — Ni što bilo, ni se spominjalo!“

Šjora Miculja sjedi sa svojim orozom na vrh pročelne ulice svoje rodne varoši. Ostarija je šjora Miculja, nu svjedjer dostojanstvena i u sviet sviesno zuri, ko da od njega najozbiljnije zahtjeva duboko poćitanje svojim godinama,

svome kipu krasnoga spola, a ponada sve svome porieku izabranoga naroda, iz koga je ona i proistekla. Ta iz Hanovera je šjora Miculja, a nije iz troskotne i spržene Zagore, a tu ti je, ako ne znaš, kaj, razmjer, što i između sunca i glavice luka crljenca!

Šjora Miculja, kuštrava gospa, ko gola sveića, ispijukana je ona odiva, po obrazima lišajiva i smrskana, na njojzi nešto crna, korotna, izlazna i istrličana ruha, antidiluvijasične mode, što svoj viek provjekovala, na glavi joj uzvezana izkrpana štura mahrama, izpod koje provirila i niz uši se opružila dva okolačena biča sijede kose i tu u kovrč „vrkadelom“ priuzlana.

Ko zaboravljena i ukleta vladika i knjevinja drevnih priča sjedi ona na svojoj istaracanoj stolici, o kojoj se šjora Miculja zna navratiti i u istu zgadjaju, da njojzi sjedio „prinč“ Hanovera, kad ga na lovu zateklo u njezinu rodnome okolišu zlopotno vrijeme, pa se on zakloni pod častni i gostoprinni krov njezinih uzvanih predja.

je bila komisija i s jedne i druge strane, da učini kraj tim pogranničnim sukobima. — Od turske strane je poslao kajmekam beranski sa još dva viša vojna činovnika, a od crnogorske strane serdar Janko Vukotić. Komisija se sastajala dve puta, ali bez ikakva rezultata. — I dok izaslanici na tenane pregovaraju desio se ponovni sukob, koji nije nikakva slučajnost, jer se desio baš u mjestu, gdje se izaslanici bave. — Turski izaslanik smatra, da je ovaj snok, upravo upad Crnogoraca na zemljište tursko, učinjen sa znanjem brigadira serdara Janka Vukotića, te je o tome izvjestio visoku Portu i svako dalje pregovaranje o uređenju granice prekinuo. — O samom upadu crnogorske vojske u Tursku doznaje se potanje ovo: oko sto (100) Crnogoraca naruženih sa brzometkama, udarili su kod sela Nikodima na turske nizamske straže i tri nizama ubili, a više njih ranili.

Kratko zasjedanje kranjskog sabora. „Slovenec“ dobiva iz Beča viest, da je ovih dana boravio zemaljski kapetan dr. Šuklje u Beču i bio primljen kod ministra predsjednika baruna Bienenhera. Tom prigodom konferirao je sa ministrom predsjednikom o važnim pitanjima. Poimence je dr. Šuklje uspjelo, da u pitanju melioracionog zakona i melioracionog zajma za Kranjsku, postigne posvećeni sporazum između kranjskog zem. odbora i vlade. Poradi toga imade se kranjski sabor sastati odmah, nakon što se bude objasnila situacija u austrijskom parlamentu. Zasjedanje bi to imalo potrajati vrlo kratko vrijeme.

Opasan položaj u Albaniji se svakim danom pogoršava. Vlada je pozvala za vojsku sposobne kršćane, no od njih se ni jedan nije javio. Za to se valja prieti obsadnim stanjem. Izseljivane Albanaca u Crnu Goru zauzmiše sve veći mah. Albanski agitator Ivanbje je izjavio, da među Arnautima sve vrijeme, jer su nezadovoljni sa novim režimom, koji tlačí narod kao i stari. Mladoturci su skroz u šakama Austrije i Njemačke. Medjutim austrijski uplik kao i talijanski lagano izčezava. Ako se želi mir na Balkanu, mora se Albaniji dati autonomija.

Štrajh u Lisabonu je dovršen tako, d. je vlada priznala štrajkašima opravdanost njihovih zahtjeva, ali ih pozvala, da za sad odustanu od besposlice, a da će ona njihove interese braniti. Na to su štrajkaši pristali.

Vanjska politika Francuzke. U Francuzkoj komori je ministar vanjskih posala držao svoj ekspozice, u kojem je naglasio miroljubivu tendenciju vanjske politike Francuzke. Istodobno je obrorio sve glasine, koje su postavljale u sumnju sporazum sa Rusijom i Engleskom. Govor njegov je većinom povoljno odjeknuo.

Iz hrvatskih zemalja.

Fran Kurelac.

100 godišnjica njegovog rođenja.

U subotu se je navršilo ravno sto godina, da je ugledao svjetlo svijeta jedan od najzaslužnijih preporoditelja našeg naroda, jedan od najvidjenijih ilira: Fran Kurelac. Suvršeno bi bilo još jedan put nabrajati sve ono, što je taj slavni muž učinio za Hrvatsku i za slavenstvo u obće, daleko je samo spomenuti, da je sve svoje sile uložio, da, najzpuštenijim krajevima probudi narodnu svijest i da je za narodnu stvar stradao i mnogo trpio, te u svom narodnom oduševljenju nije nikad klonuo. Fran Kurelac rodio se je 14. siječnja g. 1811. u Brvnu kod Gračaca u Lici od oca majora u krajiškoj vojsci. Učio je u Gracu, Zagrebu i Beču, a po tom putovao našom monarhijom i Italijom u svrhu naobrazbe. U zapadnoj Ugar-

skoj medju ondješnjim Hrvatima budio i osvješćivao narod, kupeći pri tom narodne pjesme, poslovice i rieči. Magari ga držali za buntovnika i strpali ga u zatvor, ali mu je ipak uspjelo dokazati svoju neudžnost. Kad se je povratio u Hrvatsku nakon 15 godišnjeg odsustva, nisu ga u domovini liepo dočekali. Nekoji su mrko gledali učena čovjeka, koji je poznao 12 jezika, a bio dobar agitator i pisac. Kao tajnik banskog namjestnika Lentulaja, pisao je proglose na ugarske narodnosti i osvješćivao narod u Slavoniji. Služeći na Rieci dvanaest godina kao učitelj proputovao je hrv. istarsko primorje. U djakovačkom je sjemeništu bio dvie godine učitelj hrvatskog i staroslavenskog jezika, a god. 1866. postao je učitelj francuskog jezika na zagrebačkoj gimnaziji, ali je tu službu god. 1867. izgubio radi demonstracije proti banu Rauchu. Kao član jugoslavenske akademije pisao jezikoslovne razprave sve do svoje smrti 17 lipnja 1874.

Prpriave za sabor. Dne 23. o. m. imalo bi se nastaviti sabsorsko zasjedanje. Kako se veli, tim povodom došao je u Zagreb sabsorski predsjednik dr. Neumann, da se sa banom sporazumi. Koliko se u javnosti znade, od sada nisu vodjeni nikakovi pr govori sa strankama, ali za to će se ovih dana punom parom raditi.

Riešenje pragmatike. Najnoviji broj osječke „Draug“ ima sa „informirane strane“ iz Zagreba vrlo značajan uvodnik, iz kojega se razabire više ili manje, da u kakovom povoljnom riešenju pitanja pragmatike u dogledno vrijeme nema ni govora. Tumači se naime u članku, kako koalicia ne će da ide s banom. Ona da bi volila raspust sabora i nove izbore, u kojima da se nada ništa na mandatima izgubiti, jer bi išla u izbore uz lozinku: „dolje sa željezničkom pragmatikom“. Ako ne bi jača iz izbora izašla, našla bi već kakvu god izliku za „narodnu borbu“, šamo da sačuva one pečtanske mandate, što ih danas posjeduje. Iz toga se poluslužbenoga priznanja vidi, da će koalicia još dugo moći operirati sa željezničarskom pragmatikom; nema po tome ni govora, da bi ona bila odstranjena u povoljnom smislu za Hrvatsku.

Između bosanske vlade i sabora potlučen sporazum. U pregovorima između vlade i predstavnika sabora, došlo je u sporu glede zasjedanja sabora do sporazumka. Radni program koji je stavljen na konferenciji starijeha sabsorskih klubova, vlada je u cjelosti prihvatila i odobrila te će prema njemu u saboru, koji će ustied odgode nastaviti svoje zasjedanje 23. o. m., doći na dnevni red najprije rasprava o poštanskim štedionicama, zatim inicijatorni predlozi zastupnika, a nakon toga dođ će buduća vremena, osnove o skuparinskog minimuma. Rasprava o proračunu ima doći na red 3. veljače, a inicijatorni predlozi zastupnika, koji se ne bi dospjeli riešiti prije toga, raspravili bi se tečajem rasprave o proračunu. Osnova o otkupu kmetova, mogla bi uzprkos svih kompikacija, doći u raspravu još tečajem ovog zasjedanja.

Iz grada i okolice.

Lična viest. Nar. zast. dr. A. Dulibić u nedjelju u večer je oduputovao u Beč na otvor parlamenta.

Zadušnice za pok dr. Markovića, kako je već javljeno, obdržavaju se u našem gradu sutra u 10 sati jutrom u crkvi Gospe vanika grada. Naše će građanstvo bez sumnje odati dužnu poštu velikom mužu brojnim prisustvom zadužnicama.

Iz Skradina nam brzojavljaju, da će se i tamo držati za velikog Franjeva svećane zadužnice dne 30. ov. mjeseca.

stojila intervjuisati se i sve mi nailik i potenanu — odalje i osjenu moderne ali zato i elegantne bolesti, što je svijet neroznožicu zove — ispriповjediti.

Vi niste znali, a ni ja do intervjueva da je poštovani majstor sedlar, Hanoverac Anton Šmit, između ostalih vršina, i tom obilovao, što je osobiti ptjetet gojio prama glazbi. Nu to nije uzvještacena i umjetna glazba, izmamljena sa mrtva gudala ja nadimljuć se sa limenih glazbila, već on zanosi obožavale majke prirode, zanosio se i za naplemenitijim njezinim čedom, za prirodnom glazbom, kako ju je Bog odojnu i čistu prirodu izporučio. A pošto je pjevac ranče sušte prirode i bez kajda i bez učitelja, dapače začepljenji očiju svoju pjesmu naučio, s toga je razloga — po pričanju šjore Miculje — Anton Šmit bio neukrotivi entuzijasta i netom nauč da je pjevac kukuriko neka bi vanredna struja dražesti i ugadjaja prostrujala tucnim pipom ali veelebnim i u tančine izbrušenim duhom mikolkrvnog sina i odvjeka predestiniranog „herenfolka.“

(Svršiče se).

Skupština „Radničke Zadruge.“ Uz vrlo liep odaziv članova držala se je u nedjelju glavna godišnja skupština ovog društva. Sva pitanja bila su sporazumno riešena, dano priznanje staroj upravi, primljena sva izvješća i izabrana nova uprava. ovako: Predsjednik: Vladimir Kulić; uprava Jakov Cinotti; Toma Kolombo, Krešo Novak. Odbornici: Stipe Maričić, Ante Mrndje, Josko Kužina. Častni sud: V. pl. Meichsner, i P. Marenzi i Ergo Stegić. Revizori: Dušan Rapo, upravitelj mjestne Hrv. vjersijske banke, i Frano Skoton.

Skupštini su sudjelovali pogl. g. načelnik, dr. I. Krstelj i narodni zast. dr. A. Dulibić.

Skupština „Hrvatskog Sokola.“ Započela u 5 sati poslije podne u nedjelju. Dvorana je bila puna članova. Iza kako je starosta dr. Krstelj pozdravio sakupljene, sjetio se je toplim riečima blakopojnog Wendlera, koji je bio jedan od najradinijih i najzaletnijih članova. Na njegov poziv kliču mu skupština: „Slava! Prelazi se na dnevni red: čitanje izvješća tajnika i blagajnika. Prama blagajnikovom izvješću finacijalno stanje društva je osobito uznepredovalo, jer je prošle godine skoro sasma utruo dug prijašnjih godina. Oba izvješća su prihvaćena i odobrena. Glasovano je povjerenje staroj upravi i priznanje. Prelazi se na biranje uprave, koja se je naknadno ovako konstituirala: Starosta dr. Krstelj, podstarosta Karadole Josu, tajnik Antić Šime, blagajnik Krešo Novak. Odbornici: Bulat Hinko, Fino Delfin i Škarica Dane. Revizori: V. Medić i K. Jadronja. Častni sud: dr. Drinković, dr. Smolčić i Frano Škarka.

Jednoglasni izbor staroste dra. Krstelja bio je burno pozdravljen. Dr. Krstelj u ime svoje i nove uprave zahvalio se na povjerenju. Poziva braću na što intezivniji rad oko procvata društva. Prikazuje rad u prošloj godini, u kojoj je društvo sudjelovalo pokrajnikom sletu u Spljetu i sletovima u Biogradu i Kaštelima. Ove godine šibenski Sokol morati će dostojno biti zastupani na svesokolskom sletu u Zagrebu. Zato moramo se što bolje spremiti. Zaključuje svoj govor bratskim „zdravo“. Odrvačaju mu poklici odobravanja. Uz pjevanje sokolske himne razišli su se skupštinar.

Skupština „Hrv. pravaške Čitaonice.“ Pod predsjedanjem dra. Drinkovića bila je u nedjelju i skupština gornjeg društva. Sva izvješća su bila odobrena, a u znak priznanja ponovno izabran za predsjednika dr. Drinković i u novu upravu su birani: Škarka kan. Vicko, dr. Smolčić, dr. F. Dulibić, Trlaja Josu, Vukić Vladimir i Pravdoje Dellagiovanna.

Hrvatskom Sokolu, da počaste uspomenu pok. Krste Karadžule, darovaše gg. Dr. Ante Dulibić K. 4; Žarković Juraj K. 2; Vinko Vučić K. 2; a g. Jerko Kronja K. 1 da počasti uspomenu pok. Lovre Grubišića.

Darovi „Ubožkom Domu.“ „Ub. Domu“ udieliše da počaste uspomenu pok. Krste Karadžule: Kanonik Ivan Vidović K. 3; G. S. Matavulj K. 4. Da počasti uspomenu pok. Ante Friganovića: G. S. Matavulj K. 4. Da počasti uspomenu pok. Eugena Kovačevića: G. S. Matavulj K. 4.; Gosp. Ante Mandić darovao je K. 1. — Da počasti blagu uspomenu Krste Karadžule: Časna obitelj Ivana Tombolani-a K. 5; Tereza ud. Vržina K. 5; Obitelj Rattay K. 2; E. Weisemberger K. 2; Učiteljski Zbor zenske građanske škole K. 2; Mate Živković K. 2; Justo Dellagiovanna K. 2; Marko Šarić K. 2; Melko Rajević K. 2; Božica Drinković K. 2; Krešimir Novak K. 2; Otac Bernardin Polonijo K. 2. Obitelj Dra. Martinisa K. 5; Matija ud. Brainović K. 1; Da počasti uspomenu Ante Friganovića Giocondo de Peiris K. 4; Marko Chimer K. 5. Mate Živković K. 2; Jadronja Ive K. 1; M. Matačić K. 2; Stipe Šare K. 1; Ivan Medić K. 4; Da počasti blagu uspomenu Eugena Kovačevića: Stipe Šare K. 1; Josip I. Bilić K. 2; Dr. Ivan pl. Difićo K. 3; Da počasti blagu uspomenu Lovre Grubišića. Obitelj Jose Tambač K. 4; Obitelj Frane Fatica K. 2; Gino Montanari K. 1; Vladimir Kulić K. 1; Mate Živković K. 2. Uprava „Ubož. Doma“ svesrdno zahvaljuje.

Provalne krađe u Skradinu. Pišu nam iz Skradina 11 siječnja: U razmaku vremena (od 3/5 1902 do 6/7 1905) dogodilo se je u Skradinu sedam provalnih krađa, biva kod: sudina, pošta, Settima, ud. g. Dragišić, gosp. ud. A. Dražić, Alborghetta, Severdžije i M. Bedrice. Kod ovog posljednjega kada su krali, te kad je njegov sinovac izišao na prozor da vidi, što se u bližnjem magazinu od njegove muke radi, jedan od lupeža izpali iz kubure i u malo da mu sećama ne prosviri glavu. Nastojanjem i vještinom Jakova Kulišića, bivšeg žandarskog naslovnog potštodovje u Skradinu, bili su uapšeni Božo i Ilija Nadoveza pk, Laze, Bariša Marasović, sva trojica iz Rupa. Ovi su bili osuđeni na dvie, dvie i po i jednu i po

godinu teške tamnice. Dakle oni i slični znali su u gluho doba noći ostaviti svoje seoske kolibice i puštati se do grada Skradina, namjerom, da se im na kojmu drugo način uvuku u tuđe kuće, gdje im je bilo nade, ono što su se reče: „omastiti brke“, te tu na provalni način prisvajati tuđu imovinu, bilo u novcu, ili predmetima, ne četeći zato nikakove pečali.

Nakon što navedenim Kulišić zape stupicu, nije se u gradu, a ni u okolici događala česta krađa; te su sjeurno bili dobro pogodjeni haratelj i uznemiritelji mirnih gradjana. — No rek bi da su se počela povraćati stariska vremena, jer kroz zadnje vrijeme dogodile su se tri krađe — između kojih jedna dogodile se kase u Briburu; a dvije u samome Skradinu, t. j. „Srpske banke“, a u noći 8 o. m., provallli su do sad nepoznati zlikovci u dućansku pisarnu g. A. Filipić, te povrtivši svrdlinom kasu Wertaim odneli 1000 K; a da budu našli i više, ne bi im bilo sjeurno teško ponieti. Na 9 o. m. sudbena je komisija konstatovala slučaj. Po svemu izgleda, da su bili vještii burgijaši, a potom dobri znanci kasa i modernih provalnih sredstava. Do sada čame u zatvoru dva iz Rupa, te bi se moglo dogoditi da i ovaj put nekomе prisinu papirnatih novci. Svakako nadamo se, da će nadležni pozvani faktori sve moguće uložiti, da se krivci pronaju; nek se jednom opamete oni, kojima nije poznata naša poslovia: „Svoje čuvaj, a u tuđe ne diraj“, eđa tako jednom prestane ovo kopneno gusarenje.

Donašamo ovaj dopis kao nadopunjak našoj nekidašnjoj viesti.

Fanfara vatrogasaca. U nedjelju je prvi puta svirala fanfara vatrogasaca. Opazilo se je, da je fanfara zbilja izvrsno sastavljena i da dobro svira, što je na čast samoj upravi.

Ratno brodolje, koje se za nekoliko dana zadržavalo u našoj luci, oduputovalo je u ponekdjeljak za Pulu.

Jadranska banka u Trstu. Kako smo već saobćili povisuje Jadranska banka dioničku glavicu od K 4,000,000. — na K 6,000,000. — Uporozavamo, da se je upravo započela odnosna subskripcija, koja traje do 15. veljače t. g. Potanji uvjeti nove emisije navedeni su u današnjem inseratu, koji preporučamo pažnji naših kapitalističkih krugova.

Pokrajinske viesti.

Vjenčanje. Ovo dana vjenčao se u Zadru g. Kamilo Ivon sa gospodjom Milenom Jelušić. Mladencima naše srdačne čestitke.

Skupština „Hrvatskog Kola“ u Imotskom. Imotski, 9. siječnja 1911. Na 6. ov. m. bila je glavna godišnja skupština „Hrvatskog Kola“. Izvješće je uprave o stanju društva primljeno odobravanjem. U znak odobravanja izabrana je stara uprava, samo što je u upravu izabran gosp. Marko Dominis. Uprava se konstituirala ovako: Predsjednik: Dr. Josip Mladinov; podpredsjednik: Andjeo Duka; gospodar: Andjeo Bitanga; tajnici: gg. Jure Jerković i Marko Dominis; blagajnik: Ivan B. Vućemilović; knjižničar: Viktor Courir; nadzorni odbor: gg. Ante Carević, Petar Klarić i Jerko Vrdoljak; častni sud: gg. Petar Columbani, Frano Brantsch, dr. Petar Vjekoslav Grižogano, Vričić Miho i Stipe Sučić. — U zavani odbor: gg. Frano Bauk, Dragutin Ivanović, Ivan B. Vućemilović, V. Rakamarić i M. Dominis.

Na predlog člana Marka Dominisa jednoglasno su imenovani počastnim članovima Don Ivo Prodan, predsjednik stranke prava za zasluge za narod, a dr. J. Mladinov, narodni zastupnik za zasluge za društvo i za krajinu. I tim svršši pjevanjem „Liepe naše domovine“. Cvalo i napredovalo!

Pišu nam iz Imotskog: Doznajemo, da je državno odvjetništvo u Splitu odustalo od progona proti fin. nadzračaru Šiškošević i Katičević, koji su bili upleteni u sukobu s kriomčarima u Runoviću početkom prosinca 1910.

Razne viesti.

Neugodnosti mlade republike. Molim vas liepo: znate li vi, što to znači preobrat jedne monarhije u republiku? Vi čete reći bez sumnje: znači u prvom redu promjenu državnog uređaja, sistema, režima i ljudi na vladi, Medjutim to ne stoji, a ako nam ne vjerujete, izvolite se pripuistiti kod novorođene republike „Pjevčene luke“: Porto-gallo. Republićanske vodje u onoj zemlji posvetiše najvišu brigu — praznicima. Kao „realni“ ljudi nisu mogli dozvoliti, da narod u bezposlicij potrazi ono božje vrijeme kolokličkih, crkvenih praznika, pak ih ukimnuše. Doduše nisu otišli tako daleko kao negdašnji francuzki revolucionarci, te podigle kip i hram božić Razuma, ali za to Božićne, Uzkršne i ine vjerske svetaćne dane

rameniše i predjenuše u sasma republikansko čuho. „Fraternite, Egalite, Liberte“. U ovim trim imenima skoro je sadržana sva nomenklatura novih praznika uz neke druge, koja sjezu na pobjedu republike i njene najvažnije dogodovštine. Tako mješte vjerskih praznika biše ustanovljeni gradjanski, ali ovi samo u trajanju jednog jedincatog dana. Jedan dan bi posvećen Bratstvu sveoćem, drugi Neodvisnosti domovine, treći Zastavi, četvrti Obiteljji itd. Ali republikanski „patriotski“ praznici mogli su naići na jednu neugodnost: da narod ne će htjeti zapustiti crkvenih godova, a onda eto ti dvostruke bezposlice. Nego republikanci se brzo i tomu jadu dosjetiše te republikanske praznike ustanoviše u one dane, kada padaju vjerski godovi. Tako je Božić bio zamjenjen sa „svečanošću obitelji“. Ali pošto novi zakon, kako rečeno, dozvoljava samo jedan dan praznika, činovnici i ini radnici prosvjedovaše proti toj promjeni, makar ih se obtužilo s nepatriotizma, jer ih novi zakon prikračivao za čitav jedan dan praznika. Kada svi prosvjedi ne pomogohu, a oni praznike sami uzveše te mješte prijašnjih dvaju dana praznikovaše tri. Isto učiniše i študenti, koji se negdje demonstrirali, a negdje jednostavno napustiše predavanja za 15 dana. Tako republika, koja je promjenila ime i oblik svemu što na monarhiju podsjeća, nije imala sreće sa praznicima. Stavila im ona koje mu drago ime, samo u rok da ne dira, inače jao!

Republika je uz to pokrila sve one kuće, koje nose plemenitaške grbove i dinastične sa raznim platom. Hoće da pred svetom sakrije uspomenu na prošlost, a to — rekao bi koji zlobnik — nije najbolji znak njezine jakosti. U Portugalu na primjer imade tradicionalno sladko, koje se zove „real“. No to ime preveć zaudara ne-republikanštinom te ga je valjalo prekrstiti u „national“.

No mlada republika Portugal imade i još jednu veliku brigu: pitanje državne zastave. Prave ona još nema. Lisabon je n. pr. sav poplavljen raznolikim republikanskim zastavama. Ima ih svakojakih: malih, velikih, bijelih, crve-

nih, žutih, štampanih u bojama, od svile, od pamuka itd. Svak se natječe, da za republiku pronadje zgodnu zastavu. Izlozi su puni takovih uzoraka, a novine danoniče donose po koji novi predlog i nacrt gospodina Toga i Toga. Usled ovog pitanja zastave stvorile su se čitave partije. Republikanci se razilaze u mienju, a i ministarstvo samo. A evo i zašto je to pitanje tako zamršeno i teško. Stara narodna zastava, bijela i plava, rodila se je pod dinastijom Braganza, te je stoga ona opravdano pod sumnjom radi ... monarhističnih težnja. Zelena i crvena zastava, prihvaćena po revolucionarnim odborima, ima tu krivicu, da je ono baš historična zastava knže Braganza. U ovom slučaju bi se moglo zelenu boju ukinuti — ona znači „nadu“, a pošto je republika ostvarena, to ne treba republikanskom srcu dati nadati se — ali s tim se ide sa zla na gore, jer sama crvena boja je osobni znak članova kraljevske kuće. Ti blaženi Braganza akaparirali su sve dugine boje, a da čestitim republikancima nieseu jedne ostavila. To je ipak malo previše! Išlo se onda u potragu za onom zastavom, pod kojom su glasoviti portugalski pomorci išli po Oceanima. Nemoguće i to! Peh je baš htjeo, da su ti pomorci nosili zastavu Templara, koja predstavlja veliki križ crvene boje na bielom polju. Zamislite se: gdje bi jedna „poštovana“ antiklerikalna republika, koja je Božić zakopala pod „obiteljskom svečanošću“, mogla razviti stieg, koji podsjeća na vjeru, koju su priznavali i kraljevi bivše monarhije?

Kako vidite, pitanje je vrlo komplicirano. I radi te zastave drže se javne konferencije, gdje se govori u prilog jedne ili druge zastave, izmišljaju se novi uzorci, novine pune stuppe s tim, a vlada ... vlada se drži jedne same zastave, ali i to provizorno ... U Portugalu je sve postalo provizorno, a po svojoj prilici je i republika samo provizorna promjena.

Tiskalice

za obćine i župske uredbe
— dobivaju se —
uz vrlo nisku cijenu
u Hrvatskoj Tiskari - Šibenik

Naše brzojavke.

Iz parlamenta.

Beč, 18. siečnja. — Na jučerašnoj sjednici otvara parlamenta ministar predsjednik Bienenrth predstavio je kući ministre kao narodno-gospodarsvenu vladu. Na to podigoše češki njemački nacionalci silnu buku uz lupanje pultova. Kada se je buka stišala, započela je razprava o proračunu.

Blamaža „Sveze“.

Beč, 18. siečnja. — „Sveza“ pod predsjedništvom dra. Ploja imala je obdržavati klubsku sjednicu, da se odredi stanovište prama vladi. No sjednica se nije mogla obdržavati, jer je većina članova falilo. U političkim krugovima se ovaj događaj komentira kao blamaža „Sveze.“

Pošanski parobrodarski ugovor sa „Dalmatiom“.

Beč, 18. siečnja. — Vlada je podastrija parlamentu pošanski parobrodarski ugovor sa „Dalmatiom“. Prama ugovoru „Dalmatia“ se obvezuje podržavati pet sedmičnih pruga Trst-Metković, jednu prugu Trst-Korčula, jednu prugu Trst-Pula-Rab-Zadar-Šibenik

Rusija proti Jadranskoj željeznici.

Beograd, 18. siečnja. — Ruski poslanik Tscharikow izjavio je ministru Pašiću, da ruska vlada ne može podupirati zahtjev izgradnje željeznice do Jadranskog mora.

Bolest Pape.

Berlin, 18. siečnja. — Ovdješnje novine donose iz Rima vjest. da je Papu zadesio napad gute.

Posjet balkanskih prijestolonasljednika ruskom caru.

Petrograd, 18. siečnja. — Doznaje se, da će ovog ljeta prijestolonasljednici srbski, bugarski i engorski posjetiti u Petrogradu ruskog cara Nikolaja.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavaatelj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Prodaje se

jedan aparat za acetilen svetlo s 40 svjeća.

Obratiti se Ivanu Jadronji, — Šibenik. (Dalmacija).

Prodaje se kuća

u Varošu na 3 poda sa dvorištem i vrtom. U dvorištu ima malena kućica. — Potanje kod uredništva

Zahtjevatje cigaretni papir

„JADRAN“

U korist siromašne hrvatske školske djece u Zadru

20% od čiste dobiti

Najfinija vrst — Elegantno opremljen

Skladište na veliko:

Hrvatska knjižarnica V. Göszl - Zadar 4-30

„Hrvatskoj tiskari“ u Šibeniku potreban je

Jedan samostalan knjigoveža.

Mjesto stalno. Plaća dobra. Nastupiti može odmah.

6-3

V. emisija dionica JADRANSKE BANKE u Trstu.

POZIV NA SUPSKRIPCIJU.

U prošloj godini izvršilo je pravno vijeće Jadranske banke u Trstu samo djelomično zaključak glavne skupštine od 14. marta 1909. time, da je izdalo 2500 dionica po 400— t. j. K 1,000.000— i povišilo na taj način dioničku glavnicu našega zavoda na K 4,000.000—, a uspjeh odnosne supskripcije bio je takav, da nije bilo moguće udovoljiti svim supskribentima.

Razvoj poslovanja Jadranske banke u prošloj godini potaknuo je pravno vijeće, da je zaključilo u svojoj sjednici od 28. decembra 1910. povišiti dioničku glavnicu, u smislu gorespomenutog ovlaštenja glavne skupštine, za daljnja dva milijuna kruna i izdanjem od

5000 dionica po K 400— t. j. K 2,000.000— nom.

uz niže navedene uvjete.

Izvršenjem tog zaključka povišiti će se dionička glavnica našega zavoda na K 6,000.000—, a Jadranska banka će time postati najvećim austrijskim jugoslavenskim zavodom. Poslovni uspjeh prošle godine odgovara procentualno uspjehom prijašnjih godina, premda je četvrti milijun bio na raspolaganje zavodu tek od 1. junija 1910., te kani upravno vijeće predložiti glavnoj skupštini isplatu iste t. j. 6% dividende za prošlu godinu i dotirati sa većim iznosom rezervne glade, koje će se na taj način, uzev u obzir agio nove emisije, skoro podvostručiti. Nije ali isključeno, da će glavna skupština obzirom na rezultat bilance zahtjevati, da se dividenda poviši. Na zadnjoj sjednici upravna vijeća zaključeno je podjedno zatražiti od vlade dozvolu za daljnje povišenje dioničke glavnice do iznosa od K 12,000.000— i promjeniti u tom smislu pravila Jadranske banke.

Za V. emisiju dionica Jadranske banke u Trstu vrijede sljedeći uvjeti:

a) Vlastnici dionica prijašnjih emisija imaju pravo prvenstva (opcije) i to tako, da mogu zahtjevati za svake dvije dionice, jednu dionicu nove emisije uz tečaj od K 425— po dionici.

b) dionice, koje će eventualno uslijed neizvršenja opcijskoga prava preostati, stoje na raspolaganje novim supskribentima ili također i starim dioničarima, koji bi potpisali veći broj dionica, nego ih to po pravu opcije ide, uz tečaj od K 445— po dionici.

Prijave na nove dionice primaju se do 15. februara 1911. Kod potpisa imade se položiti za svaku supskribiranu dionicu K 200— kao prvi obrok i jamčevinu, ostatak pak, uzev u obzir svojedobno položenu jamčevinu, po reparticipiji dionice, koje će ispad biti svakomu supskribentu dojavljen, najdulje do 15. marta 1911.

Nove dionice participiraju već na dobitku za god. 1911., pak se zato imaju platiti 5% kamati od nom. iznosa od 1. januara o. g. do dana isplate. Od uplaćenoga prvoga iznosa, odnosno jamčevine odobrava banka supskribentom također 5% kamata, te je istima dozvoljeno uplatiti odmah kod supskripcije cijeli iznos potpisanih dionica.

Tečajni dobitak (agio) pripada, kao što je već gore spomenuto, po odbitku troškova i pristojba, rezervnoj zakladi banke.

Upravno vijeće odlučilo je za V. emisiju dionica skoro isti tečaj, koji je vrijedio za IV. emisiju s namjerom, da omogućiti onim supskribentima, na kojih prijave nije se moglo svojedobno obzir uzeti, nabavu dionica uz povoljne uvjete i da pribavi Jadranskoj banci ustanovljenjem niskoga tečaja čim veći broj interesanata.

Prijave na nove dionice primaju se:

U TRSTU: kod blagajne zavoda.

U OPATIJI: kod blagajne zavoda.

U DUBROVNIKU: kod Hrvatske vjersijske banke i njezinih podružnica u Šibeniku, Zadru i Spljetu, te kod Dubrovačke trgovačke banke u Dubrovniku.

U BEOGRADU: kod Živnostenske banke pro Čehy a Moravu, kod središnje banke čeških štedionica i Češke industrijalne banke.

U LJUBLJANI: kod Ljubljanske kreditne banke i njezinih podružnica u Celovcu, Spljetu, Sarajevu i Gorici, te kod Trgovsko-obrtne banke.

U PRAGU: kod Živnostenske banke pro Čehy a Moravu, kod Središnje banke čeških štedionica i Češke industrijalne banke.

U SPLJETU: kod Prve pučke dalmatinske banke.

NA SUŠAKU: kod Banke i štedionice za Primorje i kod njezinih podružnica na Rijeci i u Bakru.

U ZAGREBU: kod Prve hrvatske štedionice i njezinih podružnica u Varaždinu, Osijeku, Vel. Gorici, Sisku, Virovitici, Cirkventici, Rijeci, Zemunu, Bjelovaru, Požegi, Delnicah i Kraljevići.

Kod navedenih mjesta za supskripciju imaju se položiti također stare dionice u svrhu izvršenja opcijskoga prava.

Za slučaj, da javna supskripcija prekorači iznos nove emisije, pridržaje si upravno vijeće pravo repartije.

Upravno vijeće JADRANSKE BANKE u TRSTU.

PRIMJETBA: Jadranska banka šalje na zahtjev svakomu interesantu badava uplatne listove austr. ili uz pošt. štedionice, da može slati novac bez svakih daljnjih troškova. U svrhu izvršenja opcijskoga prava dostavno je predložiti samo plaštevne dionice (dionice bez kuponskih araka).

Dobar tek! Zdrav želudac i nikakove bolesti želudca ne imamo, nikakove bolove, odkad Feller-ove pilule „Rabarber“ m. d. M. „Elsapilule“ upotrebljavamo. Iz osvjedočenja kazujemo Vam, pokušajte ih i Vi; one uređuju stolicu i pospješuju probavu. 6 kutijica stoji franko 4 K. Proizvadžak je samo ljekarnik: E. V. Feller u Stubi ci, Elsatrg br. 64 (Hrvatska).

HRVATSKA

VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavica - - -
- - - **K 2,000.000**

Pričuvena zaklada i pritičci K 180.000.
CENTRALKA DUBROVNIK - - -
Podružnica u SPLITU i ZADRU.

Bankovni odjel - - -

prima uložke na knjižice u konto korentu u ček promet; eskomptuje mjenice. Obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednina. Devize se preuzimlju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete

Mjenjačnica - - - - -

kupe i prodaje državne papire, razteretnice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srečaka na obročno odplaćivanje. Osjeganje proti gubitku kod ždriebanja. Revizija srečaka i vrijednostnih papira besplatno. Unovćenje kupona bez odbitka.

173-54

Eugen Pettoello

Prihor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineskih sebrarija žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Događi ilustrirani cijenik. Tvorničko stalno cijenik.

Šibenik, Glavna ulica, br. 123.
14.9.-910.-14.9.-911.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

Čast mi je javiti p. n. občinstvu, da sam objavljenu tvornicu papirnatih vrećica za trgovačku porabu otvorio, te je podupno prema zahtjevu uređio, time sam u stanju u najkraće vrijeme najveću količinu vrećica izraditi. Vrećice izraduju se u svim veličinama i u svim bojama. Pošto je ovo u nas prvo i jedino domaće poduzeće ovakove vrste, nadamo se za stalno, da će mi gg. potrošači povjeriti svoje cijenane naručbe, koje će u potpunom redu i naj-savjestnije izvršene biti.

Sa veleštovanjem

ANTE ZORIĆ
ŠIBENIK.

KNJIŽARA I PAPIRNICI

Glavna ulica **IVANA GRIMANI-A** Glavna ulica

ŠIBENIK

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, talijanskih, njemačkih i francuzkih knjiga romana, slovnica, rječnika onda pisanih sprava, trgovačkih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma, razglednica i t. d.

Prima predplate na sve **hrvatske i strane časopise** uz originalnu cieniu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću.

Velika zalih svakovrstnih **toplomjera, cviker-naočala** od najbolje vrsti i leća u svim gradacijama.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.

Skladište fotografskih aparata i svih nužgrednih potrebština.

Preuzimlje naručbe svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine.

Skladište najboljih i najjeftinijih šivaćih strojeva "Singer" najnovijih sistema.

Hrvati! Pomozite Družbu sv. Ćirila i Metoda!

Nikad više!

ne promjenjujem sapun, od kada Bergmanov „Steckenpferd Lilienseife“ (zaštitni znak: Konj na paliji) od Bergmann-a i drug. u Tešnju na Labi upotrebljujem, jer je taj sapun najuplvisniji od svih medicinalnih sapuna proti kožnoj bolesti (sunčane pjege), kao i za pospješivanje lijepe, mekane i njezne kože. Komad drogerijama i trgovinama parfimerije itd.

38-50

Najbolji namještaji snage

kao što:

motori na plin (gas), benzin, žestu, kameno ulje, surovo ulje za obrtničke, poljodjel-ske i električne namještaje snage.

Namještaje na mršavi plin (Sauganlage) prodaje

Draždjanska tvornica motora na plin

(A. G. Dresdener Gasmotoren-Fabrik: Moritz Hille, Dresden)

najveća specijalna tvornica srednje Evrope.

IZKLJUČIVO glavno predstavništvo, kamo valja upravititi sve upite:

Kuća Gutenberg,
EMANUEL KRAUS.

Tehnički bureau Trst, via S. Nicolo 2
Zahtjevjate cijenik besplatno i bez poštarine.
Dopisivanje hrvatski.

Pozor!

Preporučam se p. n. občinstvu u gradu i okolici.

Prodajem svakovrstnih koža na malo i veliko. Primaju se i pismene naručbe iz vania uz pouzće, a poznatim i bez pouzća do izminuća utanačenog roka izplate.

U nadi, da ću od p. n. občinstva biti počašen obilnim, blagonaklonim naručbama, bilježim se veleštovanjem

Augustin Žigon, Šibenik.

27.8.910.-27.8.911.

Važno za svakoga!

Gustav Marko

Trst

Podružnice: Via Giulia br. 33. Via Giulia br. 16. Via Acquadotto br. 65.

Podružnice: Via Barriera vecchia br. 33. Via Colonia br. 17. S. Giovanni di Guardiella br. 871.

Telefon br. 1930. Centrala: Via Coroneo 45. Telefon br. 1930.

Tekući račun sa podružnicom Ljubljanske kreditne banke.

Veliko skladište stala prostih, apaniranih i za ured.

Veliki izbor predmeta za ljearne, drogerije, porculanso i zemljano sudje, ocaline, staklarije, svjetiljke itd.

Velike kolikeće naročitih tvari u ocalini, porculani.

Ciene umjerene koje se ne boje utakmice.

Na zahtjev šalju se cieni bvadava.

Dopisivanje u hrvatskom jeziku.

Pomenuta tvrdka, jedina svoje vrsti u Trstu, preporučuje se svim našim trgovcima.

26.II. 10.

Velika Tvornica tjestenine Velika

i mlinice za raznu hranu.

Pomoću najmodernijeg motora proizvodja

Svake vrsti ovog jestiva. **Od najboljeg marseljskog griza** Svake vrsti ovog jestiva.

kao i od

Dobrog i od najfinijega **pšeničnog brašna** dobrog i od najfinijeg

Tvrđka:

IVAN ŠUPUK i brat

Šibenik.

15.VI. 10.

Hrvatska Tiskara

Šibenik - (Dr. Krstej i drug) - Šibenik

Izradjuje sve tiskarske poslove vrlo ukusno, a uz najumjerenije cienne.